

GROENLINKS

Verkiezingsprogramma

GroenLinks De Bilt

2014 -2018

1. VOOR EEN VROLIJK DE BILT

Met dit verkiezingsprogramma wil GroenLinks De Bilt werken aan een vrolijk De Bilt. Met een vrolijk De Bilt bedoelen we een gemeente waarin de inwoners van alle zes kernen plezierig kunnen wonen, werken en recreëren en waarin het duurzame bedrijven en organisaties goed gaat. Een gemeente met oog voor een duurzame toekomst, waarin onze kinderen en kleinkinderen nog steeds kunnen genieten van een in alle opzichten leefbare omgeving.

Natuurlijk, er is in de wereld van vandaag de dag veel om niet vrolijk van te worden: de klimaatcrisis, de economische crisis, armoede en geweld. Toch gelooft GroenLinks dat het anders kan. Wij geloven in de kracht en het verantwoordelijkheidsbesef van mensen. Wij geloven in solidariteit, in het eerlijk delen van wat we hebben, ook over de gemeentegrenzen heen, met anderen én met de komende generaties.

En als we dan om ons heen kijken, is er – ook in de gemeente De Bilt – veel waar we wél vrolijk van worden. Allerlei initiatieven van bewoners om verbetering te brengen in hun leefomgeving, om te werken aan natuurbehoud, aan het gebruik van fairtrade producten, aan energiebesparing en het gebruik van niet fossiele energiebronnen. Duizenden mensen zetten zich in als mantelzorger voor anderen in hun omgeving, als vrijwilliger bij sportverenigingen en bij de scouting, als hulpverlener bij het Steunpunt Vluchtelingen, als wereldwinkelier of als beschermer van het Utrechts Landschap.

Al dit soort werk is van grote waarde voor De Bilt als gemeenschap. En het is aan de gemeente om dit te koesteren en waar mogelijk te ondersteunen. Daarnaast is het de taak van de gemeente om voorwaarden te scheppen voor duurzame bedrijvigheid en te zorgen voor een kwalitatief goed voorzieningenniveau, dat bereikbaar is voor iedereen, ongeacht afkomst, leeftijd of inkomen. Op dat punt maken we ons als GroenLinks wel grote zorgen. Want daarvoor is geld nodig en het beleid van de rijksoverheid leidt ertoe dat de gemeenten over steeds minder middelen kunnen beschikken. Daar zullen we tegen blijven protesteren, maar tegelijkertijd is het een realiteit waar we ook de komende raadsperiode 2014-2018 rekening mee houden.

Dat betekent dat er keuzes moeten worden gemaakt en dat doen we in dit verkiezingsprogramma. Voor ons zijn daarbij de uitgangspunten dat we willen blijven werken aan een eerlijke, gezonde, groene en veilige gemeente. En aan een gemeentebestuur dat echt luistert naar de inwoners, dat hen tijdig informeert en keuzes voorlegt, dat lokale initiatieven niet afremt, maar juist stimuleert om zich in te zetten voor zichzelf, voor anderen en voor hun omgeving.

In de afgelopen jaren zijn er grote stappen gezet met betrekking tot de infrastructuur in de gemeente, een nieuw Cultuur en Educatief Centrum en nieuwe schoolgebouwen, sinds vele jaren zijn er ook weer woningen gebouwd, zijn er grote stappen gezet wat betreft infrastructuur zoals de spoorwegonderdoorgangen, is er met het project MENS vorm gegeven aan nieuwe wijkgerichte zorg, waarmee we vooroplopen in provincie en land. GroenLinks heeft daar mede vorm aan kunnen geven. Ook de eco-passage bij de Utrechtseweg komt er mede door de inzet van GroenLinks. Daar mogen we blij om zijn en vrolijk van worden.

Verkiezingsprogramma GroenLinks De Bilt 2014-2018

Voor de komende jaren moeten nieuwe stappen gezet worden en nieuwe prioriteiten worden aangegeven want bezuinigingen zetten onderwijs, cultuur, zorg, natuur en sport onder bijzonder grote druk. GroenLinks kiest daarbij voor een Groen en Eerlijk De Bilt met een gedegen financieel beleid.

In dit programma werken we deze uitgangspunten verder uit en u kunt ervan verzekerd zijn dat we ons hier de komende vier jaar volledig voor zullen inzetten. Daarbij is onze inzet dat we dat niet alleen willen doen in de gemeenteraad, maar als het ook maar enigszins mogelijk is, net als in de afgelopen jaren, als lid van het College van BenW. Het is op 19 maart 2014 aan u om ons daartoe in staat te stellen. Wij zijn er klaar voor.

2. VOOR EEN GROEN DE BILT

Een groene gemeente: wie wil dat niet? Natuurlijk zet GroenLinks zich daar voor in en daarbij hebben we vooral oog voor de toekomst én voor de wereld buiten onze gemeentegrenzen. Want duurzame ontwikkeling betekent ervoor zorgen dat het welzijn van volgende generaties wordt zeker gesteld. En dat er ook voor mensen elders in de wereld een menswaardig bestaan is weggelegd. Het betekent ook zorgdragen voor de diversiteit van planten en dieren en voorkomen dat het klimaat op hol slaat.

In de afgelopen periode heeft de gemeenteraad een ambitieus duurzaamheidsprogramma opgesteld en het komt er nu op aan om echt door te pakken. Dat betekent allereerst dat de gemeente zorgt voor een veilige en gezonde woon- en leefomgeving met een zo laag mogelijke belasting voor het milieu. Daarom moet voorop staan dat al het mogelijke wordt gedaan voor het verbeteren van de luchtkwaliteit en de geluidhinder, met name in Groenekan, Maartensdijk en Hollandsche Rading.

GroenLinks ondersteunt verder de gemeentelijke doelstelling om in 2030 energieneutraal te zijn. Dat vergt grote inspanningen, van burgers, van bedrijven en van de gemeente zelf. Transition Towns en de lokale duurzame energiecoöperatie BENG! zijn daarbij belangrijke partners en deze kunnen de komende jaren dan ook rekenen op een krachtige ondersteuning, ook financieel, vanuit de gemeente. We maken ons ook sterk voor het wegnemen van belemmeringen voor toepassing van duurzame energieopwekking in de gemeentelijke regelgeving.

De verantwoordelijkheid voor mensen elders in de wereld die het moeten doen met veel minder dan wij hier in Nederland, komt tot uitdrukking in het gemeentelijk beleid om eerlijke handel (fairtrade) tot norm te maken. Dat geldt allereerst voor het eigen inkoopbeleid dat aan strenge duurzaamheidseisen moet voldoen. Het betekent ook dat de gemeente de activiteiten in het kader van De Bilt als Fairtrade Gemeente in de komende raadsperiode blijft faciliteren. En dat de gemeente haar doelstelling om bij te dragen aan de ontwikkeling van een eerlijker handelssysteem, herkenbaar uitdraagt en andere organisaties, bedrijven en burgers stimuleert om ook (meer) fairtrade producten te gebruiken.

Daarnaast wil GroenLinks in de komende raadsperiode de volgende zaken realiseren:

- Bevordering van biologische landbouw en agrarisch natuur- en landschapsbeheer in het buitengebied, zo mogelijk in combinatie met zorglandbouw en agrotourisme. De gemeente werkt hierin onder meer samen met Het Utrechts Landschap, Vogelbescherming Nederland, LTO Nederland en Faunabeheereenheid.
- Waar mogelijk ontkoppeling van hemelwaterafvoer om te voorkomen dat straatvuil het riool in gaat en schoon regenwater de bodem inzakt of via het oppervlaktewater wordt afgevoerd.
- Uitbreiding van de gescheiden afvalinzameling en invoering van een regeling waarbij inwoners gaan betalen op basis van wat zij aan 'grijs' en 'groen' afval aanbieden. Composteren

van groenafval op eigen terrein wordt bevorderd, onder meer door voorlichting en door het goedkoop aanbieden van compostvaten.

- GroenLinks vindt dat waardevolle bomen behouden moeten blijven. In het huidige kapbeleid is – met uitzondering van enkele aangewezen bomen en in Bilthoven Noord – geen vergunning meer nodig voor het kappen van een boom. GroenLinks vindt dat dit teveel ruimte biedt en is voor een strikter kapbeleid.
- Parken, bermen en oevers worden ecologisch beheerd met meer bloemen en schuilplaatsen voor dieren. Ook worden nestvoorzieningen aangelegd, zoals nestkastjes voor vogels. Hierbij vindt een goede afstemming plaats met Het Utrechts Landschap ten aanzien van de door deze stichting beheerde terreinen.
- Een publiekscampagne, gekoppeld aan aangepaste werkinstructies voor de groenvoorziening, om de leefomstandigheden voor bijen, vlinders en vogels te optimaliseren.
- Om dieren in de natuur ruimte te geven, wil GroenLinks dat de groene gebieden zoveel mogelijk op elkaar worden aangesloten.
- De gemeente verstrekt tips aan bewoners over wat zij zelf kunnen doen om energie te besparen, bijvoorbeeld in de vorm van deur-aan-deur-voorlichtingsacties en gezamenlijke besparingsacties.
- Een meerjarenplan voor de vervanging van de bestaande straatverlichting door led, waarbij, met het oog op de veiligheid, ook kritisch wordt gekeken naar de locatie van de lantaarnpalen.
- Om het goede voorbeeld te geven wordt het gemeentehuis optimaal geïsoleerd en daarnaast komen er zonnepanelen op alle gemeentelijke panden die daarvoor geschikt zijn. Daarnaast zoekt de gemeente actief naar locaties om op grote schaal zonnepanelen aan te brengen, bijvoorbeeld langs de spoorbanen en de A27 en wordt de eigenaar / beheerder gestimuleerd daartoe over te gaan.
- De gemeente gaat scherper toezien op de naleving door bedrijven van hun wettelijke plicht om rendabele energiemaatregelen te treffen.
- De gemeente De Bilt verzet zich tegen proefboringen naar schaliegas en verklaart zich 'schaliegasvrij'.
- Stimuleren en zo nodig zelf realiseren van meer oplaadpunten voor elektrische auto's en elektrische fietsen.
- Uitbreiding van de stallingsmogelijkheden voor de fiets bij het station. Daarnaast komen er gemeentelijke fietsparkeernormen voor bedrijven en voorzieningen die voorzien is ruim voldoende fietsparkeerplaatsen. Deze worden opgenomen in bestemmingsplannen.
- Betaald parkeren bij de winkelcentra van De Bilt en Bilthoven, waarbij ontheffing wordt verleend aan gehandicapten.
- De gemeente maakt afspraken met verenigingen en scholen om, tegen vergoeding, de eigen omgeving en de schoolroutes vrij van zwerfafval te houden.

3. VOOR EEN EERLIJK DE BILT

De economische crisis gaat ook aan De Bilt niet voorbij, maar ook in deze financieel krappe tijden, streeft GroenLinks naar een eerlijke verdeling van de welvaart, van werk en inkomen en van woningen. Ons uitgangspunt is dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Ook vinden we dat iedereen gelijkwaardig moet kunnen deelnemen aan de samenleving, dat mensen in staat worden gesteld om het beste uit zichzelf naar boven te halen. Daarom willen we dat gemeentelijke voorzieningen voor iedereen beschikbaar zijn en dat de kwetsbaren in onze gemeente erop kunnen rekenen dat ook zij volop kunnen deelnemen aan de samenleving.

WERK EN INKOMEN

GroenLinks vindt dat iedereen zoveel mogelijk in staat moet worden gesteld om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Het liefst natuurlijk in een 'gewone' baan en daarvoor is het belangrijk dat de werkgelegenheid in De Bilt behouden blijft en het liefst wordt uitgebreid.

Soms is een reguliere baan niet mogelijk omdat mensen zijn aangewezen op beschermde werkplekken of omdat ze een tussenstap nodig hebben in de vorm van vrijwilligerswerk. GroenLinks vindt dat hier voor de gemeente De Bilt een belangrijke taak is weggelegd.

De gemeente is ook zelf werkgever en GroenLinks heeft het samen met de PvdA voor elkaar gekregen dat meer uitkeringsgerechtigden zijn opgenomen in het ambtenarenbestand. Bovendien dienen – dankzij een voorstel van GroenLinks/PvdA - bedrijven waarmee de gemeente zaken doet (denk aan ontwikkelaars en aannemers) tenminste 5% uitkeringsgerechtigden in dienst te nemen om voor een opdracht in aanmerking te komen. GroenLinks zal zich ook de komende periode inzetten voor deze doelgroepen.

Ook in onze gemeente wonen mensen met een heel klein inkomen. Voor hen is de U-pas belangrijk. Met deze pas kunnen zij gratis of goedkoper gebruik maken van voorzieningen als de sport of muziekschool. GroenLinks vindt dat de U-pas beschikbaar moet zijn voor iedereen met een inkomen tot maximaal 130% van het sociaal minimum.

Concreet wil GroenLinks in de komende periode de volgende zaken realiseren:

- Voor mensen die (nog) geen kans op betaald werk maken, zoekt de gemeente naar alternatieven: scholing, participatiebanen, seniorenbanen, leerwerkplekken, stageplaatsen of vrijwilligerswerk. Daarbij stimuleert de gemeente het realiseren van nieuwe en gesubsidieerde banen, bijvoorbeeld het rondbrengen van maaltijden aan ouderen of het ouderenvervoer naar dagopvang, in de zorg, handhaving, conciërges op scholen en het groenonderhoud. Dit biedt uitkeringsgerechtigden een kans op werk en helpt om onze samenleving leefbaar te houden.
- De gemeente ondersteunt werkzoekenden bij het vinden van werk. Daarbij wordt prioriteit gegeven aan jongeren, zowel jongeren met een lager als hoger opleidingsniveau. Ook helpt de gemeente actief werkzoekenden die een eigen bedrijf willen starten.

Verkiezingsprogramma GroenLinks De Bilt 2014-2018

- De gemeente geeft actief voorlichting aan mensen met een laag inkomen over de mogelijkheden van kwijtschelding of ontheffing van gemeentelijke lasten. Iedereen die hiervoor een aanvraag doet, krijgt een uitnodiging voor een gesprek bij de Regionale Sociale Dienst over andere mogelijkheden voor lastenverlichting of tegemoetkomingen.
- Er worden middelen gezocht om ook voor mensen met lage inkomens investeringen in energiebesparende maatregelen mogelijk te maken.
- De gemeente stimuleert daarnaast de woningbouwcorporaties om energiebesparende maatregelen te treffen waardoor de woonlasten worden verlaagd.
- De gemeente vervult een voorbeeldrol in maatschappelijk verantwoord ondernemen door producten in te kopen volgens de principes van eerlijke handel. Daarmee voldoet de gemeente aan de landelijke richtlijn voor duurzaam inkopen en investeert zij in duurzaam ondernemerschap in ontwikkelingslanden. Ook stimuleert de gemeente initiatieven van inwoners, bedrijven en organisaties om eerlijke handel te bevorderen en werken zij samen voor het behoud van de titel Fairtrade Gemeente.

LOKALE ECONOMIE

ZZP-ers, winkeliers, zowel kleinere als grotere bedrijven hebben het in deze tijden zwaar. Ook het aangekondigde vertrek van het RIVM (Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu) is een bijzonder gevoelig verlies aan arbeidsplaatsen voor de gemeente De Bilt. GroenLinks zet in op versterking van de lokale bedrijvigheid.

- De gemeente werkt samen met het lokale bedrijfsleven om knelpunten waar mogelijk op te lossen.
- De gemeente versterkt kleinschalige recreatie en toerisme met respect voor de natuur.
- De gemeente is actief in regionale samenwerking met zowel gemeenten als provincie om aantrekkelijke vestigingsplaatsen te realiseren. Hiervoor is een goede bereikbaarheid noodzakelijk ook met het openbaar vervoer en de (elektrische) fiets.
- Met kracht wordt de zogeheten Life Science As ondersteund die beoogt om instituten en ondernemingen op het gebied van gezondheid, natuur en milieu te stimuleren om zich in De Bilt, Bilthoven en Berg en Bosch te vestigen.

WONEN

De Bilt en haar kernen zijn een gewilde woonplek. Dat moet zo blijven. Daarom kiest GroenLinks voor kernen en wijken met een dorps en groen karakter. Er zijn in de afgelopen jaren nieuwe woningbouw projecten gerealiseerd, gelukkig ook met sociale woningbouw.

Iedereen moet goed en betaalbaar kunnen wonen, voldoende sociale huur en koopwoningen zijn daarom van groot belang. GroenLinks houdt vast aan tenminste 30% sociale woningen in de gemeente.

GroenLinks vindt het belangrijk om het zogenaamde scheef wonen te voorkomen. Het komt nu nog te vaak voor dat mensen met een relatief hoog inkomen in goedkope huurwoningen wonen. Dit

komt ook omdat er te weinig huurwoningen in het middensegment beschikbaar zijn. Daarom moet de gemeente corporaties en projectontwikkelaars stimuleren om ook voor dit segment te bouwen.

In het Streekplan van de Provincie Utrecht zijn de vijf bebouwingskernen van De Bilt ruimtelijk afgebakend met de zogenoemde Rode Contour. Bebouwing kan alleen plaatsvinden binnen deze rode contour, daarbuiten is ruimte voor groen, ecologische structuren en landbouw. GroenLinks houdt hier aan vast.

In De Bilt wonen veel ouderen die graag willen verhuizen naar een geschiktere woning (bijvoorbeeld een appartement) en plaats willen maken voor jongeren. Die huisvesting is onvoldoende beschikbaar. Op dit punt heeft GroenLinks de afgelopen periode voorstellen gedaan en ook de komende jaren blijft dit voor ons een belangrijk actiepunt. Dat betekent bijvoorbeeld dat bij herbestemming van leegstaande kantoorpanden nadrukkelijk wordt gekeken naar mogelijkheden voor (jongeren)huisvesting.

GroenLinks stimuleert in de kleinere kernen betaalbare en duurzame nieuwbouw en renovatie om deze leefbaar te houden. Nieuwbouw maakt het voor jongeren mogelijk om in hun eigen kern te blijven wonen en op die manier blijft er draagvlak voor voorzieningen als scholen en winkels. Deze nieuwbouw moet het liefst plaatsvinden op bestaande bouwlocaties, zoals leeg gekomen bedrijfsruimten en niet buiten de Rode Contour. Dit betekent uiteraard niet dat alle groene plekken moeten worden volgebouwd!

Concreet wil GroenLinks in de komende periode de volgende zaken realiseren:

- In de kernen Westbroek, Hollandsche Rading en Maartensdijk realiseren we nieuwbouw, gericht op ouderen en starters op de woningmarkt.
- Er komen gunstige regelingen voor startende buurtwinkels in de kleine woonkernen, bijvoorbeeld in de vorm van een tijdelijke verlaging van de OZB.
- De Rode Contour vormt de begrenzing als het gaat om het nieuwbouwlocaties.
- Een eenzijdige samenstelling van wijken wordt voorkomen door tenminste 30% sociale woningbouw te realiseren.
- Duurzaam en levensloopbestendig bouwen is uitgangspunt.
- Ook moet voldoende groen, speelruimte en voorzieningen op loop- en fietsafstand aanwezig zijn.
- Nieuwbouw wordt zo adequaat mogelijk ingepast in de groene omgeving, waarbij ook rekening wordt gehouden met de omwonenden en verkeersveiligheid.
- Er worden voldoende woningen voor ouderen gerealiseerd in een veilige woonomgeving en met voldoende voorzieningen in de buurt. De doelgroep wordt betrokken bij de plannen.
- In de kleine kernen is aandacht voor (maatwerk)oplossingen, zodat het toenemend aantal senioren en bewoners van krimpgebieden toch voldoende voorzieningen hebben en leefbaarheid behouden blijft.

ONDERWIJS

GroenLinks vindt het belangrijk dat alle kinderen in onze gemeente goed onderwijs kunnen volgen. In goed toegankelijke scholen met een gezond binnenklimaat en een omgeving die uitdaagt tot bewegen. We vinden het goed dat de gemeente meer geld uittrekt voor onderwijshuisvesting dan zij ontvangt van het Rijk. We streven ernaar om in alle kernen openbaar onderwijs te hebben.

Voor kinderen met een taal- of ontwikkelingsachterstand is voorschoolse educatie van belang. Vanaf 2 jaar kunnen zij spelenderwijs oefenen met taal en sociale vaardigheden waardoor hun start op de basisschool beter is. GroenLinks vindt het belangrijk dat de Voorschoolse Educatie goed gespreid over onze gemeente wordt aangeboden.

Leren houdt niet op bij 18 jaar. GroenLinks staat voor een leven lang leren. Ook door volwassenen en ouderen. Daar horen ook muziekonderwijs en andere vormen van kunstzinnige vorming bij. De bibliotheek heeft – naast ontspanning - ook een belangrijke functie bij een leven lang leren.

Concreet wil GroenLinks het volgende realiseren:

- Samen met het onderwijs maakt de gemeente een meerjarig plan voor onderwijshuisvesting. Bij nieuwe schoolgebouwen komt altijd ruimte voor betaalbare buitenschoolse opvang. Realisatie van nieuwbouw de Nijepoort in Groenekan.
- Alle kinderen met (een risico op een) taalachterstand in het Nederlands nemen in 2015 deel aan de voorschoolse educatie.
- Pesten wordt niet getolereerd. De gemeente ondersteunt scholen bij het actief en consequent bestrijden hiervan.
- Meer kleine bibliotheken op bestaande locaties, zoals scholen en zorgcentra. Deze bibliotheken moeten toegankelijk zijn voor iedereen en niet aanwezige boeken en dvd's kunnen via internet worden aangevraagd en afgehaald.
- De gemeente verleent financiële steun aan scholen die werken aan de invoering van de principes van De Vreedzame School.

KUNST EN CULTUUR

Kunst en cultuur zijn geen luxeproducten. We zijn er immers elke dag mee in de weer. Cultuur is de taal die we spreken, de geschiedenis die we delen, de kleding die we dragen, de wetten die we opstellen, de debatten die we voeren, de muziek die we luisteren.

Een belangrijk onderdeel van het cultuurbeleid van de gemeente is dan ook de bevordering van cultuureducatie, kunstzinnige vorming en amateurkunst én het behoud van het cultureel erfgoed.

De gemeente zoekt in samenwerking met de kunst- en cultuursector naar mogelijkheden om leegstaande of leegkomende bedrijfsruimtes geschikt te maken voor repetitie- en/of atelierruimte voor (amateur)kunstenaars.

JONGEREN

Bij een eerlijk De Bilt hoort ook een gelijkwaardig aanbod aan speelmogelijkheden voor kinderen en aan voorzieningen voor jongeren.

De gemeente bevordert diverse vormen van kinderopvang. De huidige vormen, te weten het kinderdagverblijf (0-4 jaar), het gastouderbureau (0-12 jaar) en de na- en buitenschoolse opvang worden over de hele gemeente aangeboden (optimale spreiding). Bij de voorschoolse opvang wordt extra aandacht besteed aan kinderen met een taalachterstand.

De taken van de gemeente op het gebied van de jeugdgezondheidszorg worden jaarlijks vastgelegd in een gemeentelijke WMO / gezondheidszorgnota. We willen bijzondere aandacht voor een goede zorgstructuur voor jeugdigen, voor preventie en voor veiligheid. Dat betekent onder meer voorlichting op scholen over de gevolgen van alcohol en andere verslavende middelen, gokken en internetverslaving.

Met de GGD worden heldere prestatieafspraken gemaakt, die jaarlijks met de GGD worden geëvalueerd en bijgesteld. Samenwerking tussen voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg, sport, arbeid, onderwijs en jeugdhulpverlening wordt gestimuleerd en gefaciliteerd.

Er komt meer aandacht voor speelvoorzieningen, waaronder een natuurspeelplaats, waar natuurlijke materialen zoals zand, water, boomstammen en groen centraal staan, en waar hutten gebouwd kunnen worden. En voor jongeren komen er meer hangplekken/opvangplekken, zoals in Groenekan, waarbij de jongeren zelf verantwoordelijk worden voor het beheer.

FINANCIËN

Mede door de afwenteling van de miljardenbezuinigingen van de rijksoverheid, verkeert ook de gemeente De Bilt in financieel zwaar weer. De gemeentelijke portemonnee is de afgelopen jaren flink dunner geworden en er komen nog meer rijksbezuinigingen op ons af. GroenLinks vindt het belangrijk om de financiële huishouding op orde te hebben en dat betekent dat we keuzes moeten maken.

GroenLinks kiest voor een duurzame samenleving - duurzaam in sociaal en ecologische opzicht. Bezuinigingen moeten bijdragen aan die transitie. Waar mogelijk wordt juist geïnvesteerd in duurzaamheidsprojecten die werk kunnen opleveren en de kosten voor de lokale overheid en de burger omlaag brengen (bijvoorbeeld isolatie die energiekosten doet dalen)

Wij staan overigens in algemene zin een cultuur voor van soberheid: verantwoord omgaan met gemeenschapsgeld. Bij verdere bezuinigingen vinden we dat de gemeente zoveel mogelijk de gebieden zorg en cultuur moet ontzien vanwege hun belang voor een goed samenleven en een actief verenigingsleven.

GroenLinks is verder voorstander van het efficiënter inrichten van gemeentelijke processen: het optimaliseren van de bedrijfsvoering van de gemeente zelf. Uit onderzoek blijkt klip en klaar dat gemeenten die inzetten op permanente verbetering van de bedrijfsvoering structureel veel kunnen

Verkiezingsprogramma GroenLinks De Bilt 2014-2018

besparen met behoud (zelfs verbetering) van de kwaliteit van de dienstverlening. Hierbij moet wel zorg en aandacht zijn voor de sociale gevolgen voor gemeentelijke medewerkers.

In de afgelopen jaren is er mede door GroenLinks voor gezorgd dat de Onroerende Zaak Belasting (OZB) in De Bilt onder het provinciale gemiddelde is gebleven en slechts verhoogd is met het inflatiepercentage. Waar landelijke bezuinigingen leiden tot het onverantwoord schrappen van voorzieningen voor de Biltse samenleving moet zo nodig overwogen worden deze gematigd te verhogen. Ook ziet GroenLinks mogelijkheden voor het vergroten van de inkomsten via betaald parkeren en het verstrekken van parkeervergunningen.

Tenslotte pleiten wij voor de invoering van een systeem waarbij betaald wordt naar de hoeveelheid aangeboden 'grijs' en 'groen' afval en voor een actiever beleid met betrekking tot het verwerven van (Europese) subsidies.

4. VOOR EEN GEZOND DE BILT

GroenLinks vindt dat er voor elke inwoner van de gemeente, in elke kern, een gezonde woon- en leefomgeving moet zijn. Dat betekent: schoon, groen en veilig. Ook dient er voor iedereen die dat nodig heeft, goede zorg te zijn. Hoewel GroenLinks zich ervan bewust is dat met beperktere middelen keuzes dienen te worden gemaakt, staan voor ons mensen centraal. Dat wil zeggen dat we ons dus niet laten leiden door geld of door regels. Geld is niets meer en niets minder dan een middel om ervoor te zorgen dat mensen een waardevolle plek hebben in de samenleving. Ook regels moeten ten dienste staan van mensen.

Dit betekent dat er maatwerk geleverd moet worden om ervoor te zorgen dat mensen op tijd en waar nodig, op weg geholpen worden om te kunnen participeren in de samenleving. Voor mensen én samenleving is dit belangrijk, omdat dit perspectief biedt voor de toekomst van mensen.

De komende jaren staan de gemeenten, dus ook De Bilt, grote veranderingen te wachten. Een van die veranderingen is de overheveling met ingang van 2015 van de begeleiding vanuit de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) naar de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO). Daarmee worden de gemeenten verantwoordelijk voor een nieuwe doelgroep met matige tot zware beperkingen.

De overheveling van de extramurale begeleiding en de dagbesteding naar de WMO betekent dat er niet langer sprake zal zijn van een verzekerd recht voor burgers, maar van een compensatieplicht voor gemeenten. De WMO compensatieplicht wordt uitgebreid met een plicht tot het bieden van begeleiding. Dat kan zowel individuele begeleiding zijn als groepsbegeleiding en bevat ook het vervoer naar begeleiding. Begeleiding richt zich op de lichamelijke, cognitieve en psychische mogelijkheden die een individu in staat stellen om binnen de persoonlijke levenssfeer te functioneren en regie te houden over het eigen leven. Voor de financiering van de begeleiding en de uitvoeringskosten krijgen de gemeenten een bedrag gebaseerd op de huidige kosten in de AWBZ verminderd met een decentralisatiekorting van 5%.

De tweede verandering is de overheveling vanuit de provincie van het jeugdbeleid, waaronder de jeugdzorg. De gemeente is daarvoor vanaf 2015 ook financieel voor verantwoordelijk, waarbij de bestaande budgetten aanzienlijk worden gekort: van 4% in 2015 olopend tot 15% in 2017. GroenLinks is het daar niet mee eens en vindt in ieder geval dat deze gelden worden geormerkt om te voorkomen dat ze voor andere beleidsterreinen worden bestemd.

GroenLinks hanteert de volgende uitgangspunten voor de gemeentelijke aanpak van zorgtaken na de decentralisatie:

- **eigen regie:** dit betekent dat mensen zelf, zo veel als mogelijk, bepalen op welke wijze al of niet hulp of ondersteuning noodzakelijk/wenselijk is. Daar waar mensen niet of slechts gedeeltelijk in staat zijn zelf de regie te voeren over hun leven, biedt de gemeente ondersteuning aan mantelzorgers. Daarbij wordt gedacht aan de inzet van methodieken gericht op het benutten van de kracht van hun omgeving (bijvoorbeeld via zgn. Eigen Kracht Conferenties).

- **samen-redzaamheid:** mensen hebben niet alleen een verantwoordelijkheid voor zichzelf, maar ook voor elkaar (solidariteit). Samen-redzaamheid kan vanuit verschillende invalshoeken, zoals: mantelzorg en buurtgericht werken.
- **ontschotting;** de samenhang tussen de Wet Werken naar Vermogen (WWnV) en de WMO. Concreet voorbeeld hiervan is; iemand vindt een passende baan via de WWnV, maar heeft een fysieke belemmering. Belangrijk is dan (om vanuit de compensatieplicht die de gemeente heeft) te zoeken naar een voorziening vanuit de WMO om te bemiddelen in het vinden van werk dat rekening houdt met deze fysieke belemmering.
- **op wijk- en buurniveau zaken organiseren;** dit betekent dat de sociale samenhang in wijken en buurten versterkt moet worden.
- **cliëntparticipaties:** mensen die te maken hebben met de WWnV en/of de WMO, zijn ervaringsdeskundigen, waar gemeenten veel van kunnen leren. Er moet dus niet alleen *over* mensen gesproken worden, maar zeker ook *met* mensen gepraat worden.

GroenLinks zal inzetten op 'samen'. Dit betekent: samen met mensen zoeken naar mogelijkheden. Wat heeft iemand nodig om op passende wijze deel te kunnen nemen aan het maatschappelijke leven (werk, vrijwilligerswerk, deelnemen aan het sociale verkeer op welke wijze dan ook).

Samen betekent ook: samenwerken met buurgemeenten, zodat in de uitvoering van de WMO en de Wet Werken naar Vermogen, efficiënt en kostenbesparend gewerkt kan worden. En verder streven we naar een goede samenwerkingsrelatie tussen gemeente en maatschappelijke organisaties.

Concreet wil GroenLinks:

- De gemeente draagt zorg voor afstemming tussen inzet van vrijwilligers, mantelzorgers en professionele krachten
- Zoveel mogelijk op peil houden van de voorzieningen in het kader van de WMO, waarbij eventuele eigen bijdragen worden geheven naar draagkracht.
- Een goed toegankelijk WMO-loket voor de inwoners van alle kernen en versterking van de rol van de WMO-raad. De gemeente kan alleen gemotiveerd afwijken van de adviezen van de WMO-raad en het Gehandicaptenplatform.
- Soepele overheveling begeleiding, dagbesteding en verzorging van de AWBZ naar WMO.
- Mensen met een 'WMO-indicatie' die dat willen, kunnen zorg zelf organiseren met een persoonsgebonden budget (PGB).
- Vroegtijdige signalering en actieve hulpverlening op het gebied van schulden en betalingsproblemen. Ook wordt geïnvesteerd in de opleiding van vrijwilligers ter ondersteuning van de professionele schuldhulpverleners.
- Cliënten krijgen één aanspreekpunt bij de sociale dienst: een eigen coach die zorgt voor 'dienstverlening op maat'.

Verkiezingsprogramma GroenLinks De Bilt 2014-2018

- Goede afspraken met de woningcorporaties en zorginstellingen over de mogelijkheden voor uitstromers (dak- en thuislozen, ex-verslaafden, ex-gedetineerden, ex-psychiatrische patiënten) om een huurwoning te betrekken.
- In de jeugdzorg staat de persoonlijke benadering voorop (maatwerk) en de betrokken professionals krijgen meer handelingsvrijheid en bureaucratie wordt tegengegaan. Ook voorkomt de gemeente dat er in de overgangperiode van de decentralisatie, wachtlijsten ontstaan.
- Een Lokaal Programma Preventie, gericht op de bestrijding van bewegingsarmoede, met daarin onder meer stimulansen voor het gebruik van de fiets voor alledaagse activiteiten en het wegnemen van belemmeringen daarvoor, zoals het ontbreken van veilige stallingsvoorzieningen. Bij basisscholen wordt gestreefd naar een autovrije toegang tot de fietsenstalling.
- De gemeente faciliteert de sportverenigingen bij het opzetten van laagdrempelige activiteiten om meer mensen te laten sporten, waarbij ook aandacht is voor mensen met een lichamelijke en/of geestelijke beperking.
- Ontwikkeling én uitvoering van een haalbaar plan voor het realiseren van een aantrekkelijk en duurzaam zwembad voor de kernen De Bilt en Bilthoven.
- Ondersteuning van voorlichting op scholen over de gevolgen van alcohol en andere verslavende middelen, van gokken en internetverslaving en van overgewicht. Ook ziet de gemeente toe op de handhaving van het verbod van alcoholverkoop aan minderjarigen en wordt geen goedkeuring verleend voor zogenaamde 'happy hours' bij sport- of horeca gelegenheden.
- De gemeente ziet erop toe dat bij de verbreding van de A27 adequate maatregelen worden genomen om de inwoners van Groenekan, Maartensdijk en Hollandsche Rading te beschermen tegen de verwachte hoge geluidsoverlast en het probleem van het fijnstof.

5. VOOR EEN VEILIG DE BILT

Een veilige gemeente: wie wil dat niet? Natuurlijk heeft veiligheid vele kanten en het bevorderen is niet alleen de taak van de gemeente, maar ook van het rijk, van politie en brandweer en uiteindelijk van ons allemaal.

GroenLinks vindt dat de gemeente wel alles moet doen om ervoor te zorgen dat bewoners en bedrijven zich veilig voelen, in de eerste plaats door preventie. Dat betekent bijvoorbeeld dat wegen zo worden ingericht dat fietsers en voetgangers minder kans lopen om het slachtoffer te worden van een ongeval. Maar ook dat de gemeente scholen helpt om pesten te voorkomen en eraan werkt dat jongeren niet uit verveling overlast gaan veroorzaken. Dat geen vergunningen worden verstrekt om al een aantal dagen voor oudjaar overal knalvuurwerk te verkopen.

Daarmee komen we ook op een ander punt. GroenLinks wil dat de gemeente duidelijke regels stelt op het gebied van veiligheid én die regels ook handhaaft. Daarnaast hebben we allemaal de verantwoordelijkheid om elkaar op dingen aan te spreken, waarbij we – als het erop aan komt – moeten kunnen rekenen op steun van de gemeente en de politie. Iedereen is ermee gebaat als illegale bouw of illegale lozingen worden aangepakt, dat de gemeente de hand houdt aan brandweervoorschriften en aan maximumsnelheden in woonwijken. En ook dat de politie optreedt tegen ernstige overlast.

Er is op veiligheidsgebied de afgelopen jaren wel vooruitgang geboekt. Het meest tastbaar zijn de twee tunnels onder de spoorbaan, waarvan die bij het station bijna is gerealiseerd en die bij de Leijenseweg in de komende periode gaat worden aangelegd. Ook is GroenLinks erg positief over de gemeentelijke steun voor buurtbemiddeling als methode om conflicten tussen burens tot een goede oplossing te brengen. Maar er kan meer.

Concreet wil GroenLinks in de komende periode de volgende zaken realiseren:

- In navolging van de succesvolle Veiligheidstour die in maart 2013 plaatsvond, willen we zo'n tour jaarlijks. Daarbij kunnen wijkbewoners hun wensen en verlangens op het gebied van openbare orde en veiligheid melden aan vertegenwoordigers van gemeente, politie en brandweer.
- Scholen die meedoen aan het programma 'De Vreedzame School' kunnen rekenen op een financiële bijdrage om dat mogelijk te maken.
- De gemeente agendeert iedere vorm van discriminatie voor het veiligheidsoverleg tussen de burgemeester, politie en OM. Daarnaast bevordert de gemeente een adequate specifieke registratie van geweld dat verband houdt met homoseksualiteit.
- Meer aandacht voor de veilige inrichting van straten en wegen in samenspraak met Fietsersbond en Veilig Verkeer Nederland. Daarbij denken we onder meer aan het verwijderen van hinderlijke paaltjes, aan verbetering van de verlichting en aan de inrichting van fietsstraten. En verder moeten veel gebruikte fietsroutes prioriteit krijgen bij de gladheidsbestrijding in de winterperiode.

Verkiezingsprogramma GroenLinks De Bilt 2014-2018

- Met het oog op de sociale veiligheid van wegen, fietspaden en tunnels komt er een belevingsonderzoek, gevolgd door een plan van aanpak om de knelpunten aan te pakken. Langs de Soestdijkseweg komt er een experiment met bewegingsgestuurde verlichting.
- In samenspraak met de eigenaren van maneges maakt de gemeente een plan om de overlast door paardenpoep op wegen, fiets- en wandelpaden tegen te gaan.
- Bij scholen en sportvoorzieningen wordt het parkeren voor halende en brengende auto's op enige afstand gesitueerd om de veiligheid te vergroten van kinderen die te voet of op de fiets komen.
- Bij de toegang van basisscholen komt een stopverbod, zodat ouders niet in de verleiding komen fietsende of lopende kinderen in gevaar te brengen bij het halen of brengen. De politie ziet in samenwerking met de scholen toe op de handhaving hiervan.
- De gemeente organiseert in samenwerking met de Fietsersbond regelmatig cursusdagen voor de bezitters van een e-bike.
- Het openbaar vervoer moet bereikbaar, toegankelijk en betaalbaar zijn, zodat ook ouderen het station, zorginstellingen en – voorzieningen kunnen bereiken. Voor De Bilt geldt dat in ieder geval buslijn 77 niet verder wordt beperkt. Ontsluitend openbaar vervoer met taxibusjes moet voldoen aan kwaliteitseisen zoals toegankelijkheid en betrouwbaarheid van de dienstuitvoering. De busroute in Groenekan, Maartensdijk en Hollandsche Rading wordt voorzien van veilige haltes wat betreft het in- en uitstappen en het oversteken van de rijweg.
- De gemeente ziet toe op de handhaving van het verbod van alcoholverkoop aan minderjarigen.
- De verkoop van vuurwerk voor oud en nieuw wordt alleen toegestaan op 30 en 31 december en de tijd waarop het mag worden afgestoken, wordt verder beperkt. Ter gelegenheid van nieuwjaar ontsteekt de gemeente een grote vuurwerkshow op het terrein tegenover het gemeentehuis.

6. VOOR EEN 'LUISTERRIJK' DE BILT

GroenLinks wil een gemeentebestuur dat echt luistert naar bewoners. Die hebben vaak goede oplossingen voor problemen in hun omgeving. De gemeente zou daar beter naar moeten luisteren en er meer gebruik van moeten maken. Inspraaktrajecten zijn te vaak een doekje voor het bloeden: de gemeente heeft al besloten en bewoners mogen meepraten over de kleur van het speeltoestel of de vormgeving van de prullenbak. Ook klachten van bewoners zijn een gratis advies. De afwikkeling van klachten gaat gelukkig vaak goed. GroenLinks vindt dat structurele klachten ook tot een verandering in het beleid moeten leiden.

De Bilt kent een lange traditie van dorps- en wijkgericht werken. GroenLinks wil dit verder versterken. Ook hechten wij veel belang aan de bewonersverenigingen in onze gemeente. Wij vinden dat ook jongeren hun stem moeten laten horen en vinden daarom dat de gemeente moet werken aan de totstandkoming van een Jongerenraad.

Klankbordgroepen en inspraakavonden zijn een middel om bewoners een stem te geven. Maar GroenLinks gaat een stap verder: wij vinden dat bewoners vaker ook zeggenschap moeten krijgen. Dat betekent dat de gemeenteraad de kaders vaststelt en dat de bewoners beslissen hoe het geld het beste kan worden uitgegeven. Bijvoorbeeld bij de inrichting van een park of een straat.

Bewoners willen niet alleen advies geven maar steeds vaker ook zelf de handen uit de mouwen steken. Zo zijn wij Fairtrade Gemeente dankzij een bewonersinitiatief. Ook zie je steeds vaker dat bewoners zelf het groen in hun straat of buurt onderhouden. De gemeentelijke regels staan zulke initiatieven soms in de weg. GroenLinks vindt dat de gemeente een open houding moet hebben naar bewonersinitiatieven en soepel moet omgaan met belemmerende regels.

Concreet wil GroenLinks in de komende periode de volgende zaken realiseren:

- Om het wijk- en dorpsgericht werken verder uit te bouwen, worden alle wethouders ook verantwoordelijk voor een of meer kernen. De 'wijkwethouders' informeren actief hun kernen over ontwikkelingen en zijn aanspreekpunt voor bewoners uit hun kern.
- De gemeente ontwikkelt een werkwijze waarbij bewoners niet alleen inspraak hebben maar ook beslissingsrecht. De raad stelt daartoe de kaders en bewoners kunnen daarbinnen beslissen.
- De gemeente informeert actief over gemeentelijke acties, zoals bijvoorbeeld grootschalig groenonderhoud en het kappen van bomen, waarbij meer dan voorheen gebruik wordt gemaakt van sociale media.
- Er komen vaker wijkschouwen waarbij bewoners met een ambtenaar de staat van de wijk of het dorp doornemen.
- Ook De Bilt heeft belang bij een sterke lokale omroep (tv en radio) en faciliteert deze waar mogelijk.
- De gemeente organiseert inloopavonden in de kernen waarbij ook de raad wordt uitgenodigd. Tijdens deze avonden kunnen bewoners hun mening geven.

Verkiezingsprogramma GroenLinks De Bilt 2014-2018

- Er wordt gebruik gemaakt van online enquêtes waarbij bewoners om hun mening wordt gevraagd.
- De gemeente stimuleert dat bewoners vaker gebruik maken van de mogelijkheid om een Burgerinitiatief in te dienen, waarmee voorstellen op de agenda van de gemeenteraad kunnen worden geplaatst.